

{ אז נדברו }

פרשת תרומה תשפ"ב | לסדר: "ושנתי בתוכם" | גליון מספר: 545

להצטרפות לרשימת התפוצה

במייל:

a8447168@gmail.com

ניתן לקבל את הגיליון בפקס
באמצעות שיחת טלפון:

079-5319191

נודה להשתתפותכם

בהוצאות הגדולות!!

בבנק: בנק פאגי

סניף 182

חשבון 747815

ע"ש: שב שמענתא (ע"ד)

ניתן לקבל קבלה מוכרת להחזר מס (ס' 46)

באשראי: "נדרים פלוס"

בטלפון: 0799-654321

בדואר: פולק, גאולה 15 חיפה

למענה אנושי: 052-7683095

תודה מראש!!!

בקיצור נמרץ: מה זה חודש אדר א' מעבר ל"חדר המתנה"...??

כבר הוזכר כאן שבוע שעבר שאנחנו לא אוהבים שנה מעוברת... וכשמגיע החודש עיבור בעצמו אז בכלל... אני מרגיש כמו אחד שנאלץ להתעכב עוד תור נוסף בשביל להגיע עד התור שלו...

אבל כמובן!!! שכל התחושה הזו נובעת מזה שאין לי שמץ של חיבור והבנה ומשמעות מה זה החודש הזה... מבחינתי חודש אדר א' זה נטו חדר המתנה... המתנה לחודש האביב...

ותכל'ס... אני ממש לא אוהב לחכות עם ידיים שלובות... אין לי טיפה סבלנות לחכות בחוסר מעש... אז זהו!!! שצריך לדעת שלחודש אדר א' יש חשיבות בפני עצמו!!! הוא חודש בפני עצמו!!!

בקיצור: אדר א' זה לא איזה כניסה א' אחורית של בנין... אז מה כן? **בקצרה ממש:**

תשמע סיפור... מעשה שהיה: היה זה לפני שנתיים וחצי... כשהגיע ראש השנה של שנת התש"פ... הלבנה פתאום נכנסה לאימת הדין נוראה!!! היא חששה ששעון החול הולך ואוזל והיא הולכת להפסיד בדין!!! בצד לה היא פנתה לשמש וביקשה ממנה... אנה חמה... תלווי לי עשרה ימים!!! תני לי עשרה ימים משלך... החמה בנדיבות ליבה נתנה ללבנה עשרה ימים... וככה עם ישראל הרויחו עשרה ימים נוספים... ובאמת ניצלנו את הימים האלו לתשובה תפילה וצדקה... עברה שנה... ושוב!!! שוב הגיע ראש השנה... ושוב הלבנה הגיע למצב של חוסר אונים... היא כמעט ירדה למחתרת... (בכסה ליום הגנו...) היא הלכה בשקט ובהיחבא לחמה... ושוב ביקשה ממנה בדמעות... אנה... תתני לי שוב הלוואה... אני צריכה דחוף דחוף עוד עשרה ימים... לעם ישראל חסרים המון זכויות... ויש המון בינוניים... ואם היום חלילה וחס יחתם הדין עם ישראל במצב קשה מאוד... והשמש בטוב לבה שוב נתנה עשרה ימים ללבנה... שוב ניצלנו את אותם עשרה ימים... ועד שה"שמש יבא ויפנה" של מוצאי יום כיפור כבר התבשרנו ממרומים סלחתי... והנה... הגיע השנה האחרונה ושוב!!! שוב הלבנה הייתה צריכה עוד עשרה ימים... אבל הפעם הלבנה התחייבה לחמה... **אני מבטיחה לך שהשנה אני מחזירה לך את כל החוב!!!** אני מחזירה לך את כל הימים שלקחתי ממך!!! החמה נתנה עוד עשרה ימים... וכעת... תעשה חשבון פשוט... כמה ימים הלבנה נשארה חייבת לחמה?? **שלושים יום!!!** אז הנה... כעת!!! בחודש אדר זה (או הבא...) הלבנה ועם ישראל זוכים לקיים פריעת בעל חוב מצוה ותפקידו של חודש זה פשוט להחזיר לחמה את השלושים יום שלקחנו ממנה בהצטרבות של השלוש שנים האחרונות!!!

כן... אדר א' זה לא כניסה א'... זה לא עוד איזה נספח... ממש לא!!! אדרבה... כל יום באדר א' הוא מקביל ליום קריטי בעשרת ימי תשובה!!! קח בחשבון שכעת... בעשרה ימים הראשונים של חודש אדר... אנחנו כעת מחזירים לשמש את עשיית של שנת התש"פ... ואח"כ מ' באדר עד כ' אנחנו מחזירים לה את עשרת ימי תשובה של שנת התש"פ"א ואח"כ את של התש"פ"ב... כלפי מה הדברים אמורים?? איפה זה מתורגם אצלנו לעבודת ה'???

החמה מסמלת את עבודת ה' האידיאלית!!! אור... חמימות בעבודת ה'... יציבות!! השמש עקבית... כל יום קמה ותיקין ועם כל העוצמה... והוא כחתן יוצא מחופתו ושיש כגבור... שמחה בעבודת ה' אבל הלבנה?? אל תשאל... יום אחד אני בהתחדשות... חיזוק... בתחילת זמן חורף התחלתי עם כל החשק... וככה עליתי והתעליתי... ולפתע הגיע ט"ז בחודש התחלתי להרגיש שההתלהבות יורדת... הולכת ונחסרת... עד שנעלמתי לגמרי... ושוב חיזוק... שוב הלבנה מתחדשת... עולה ועולה ושוב יורדת... וזה אנחנו!!! והלבנה כ"כ מקנאה בשמש... לבחור בן עליה בראשית הדרך יש רגעים של קנאה צורבת... אני גם רוצה להיות עובד ה' בשלמות כמו השמש... די למפריעים! אני רוצה תמיד תמיד לקום מוקדם בבוקר עם כל ההתלהבות והחשק והכיסופים... לא רוצה נפילות... די למפריעים... די... למה זה צריך להיות? לא רוצה להיות לבנה!! רוצה להיות שמש!!!

בחור יקר: אל דאגה יום יבא ויהיה אור הלבנה כאור החמה... כשיגיעו אותם ימים שאין בהם חפץ אז יסתלקו כל המפריעים ואז יהיה לך תמיד חשק והתלהבות... אבל אז אתה תפסיד את הקידוש לבנה!!! אתה תפסיד את הנאמנות והמלכת ה' שאתה יכול לעשות רק כאן מתוך רגעים של הסתרה... תבין שהמפריעים הם לא רק בעיה... הם אמצעי לקידוש לבנה!!! אם היית מלאך לא היית יכול להגיע "לכתר יתנו לך ה' אלוקינו... עם עמך ישראל קבוצי מטה!! רק קבוצי מטה עם כל החולשות שלהם יכולים לקדש את שמו יתברך בעולם... טוב!!! הלבנה יום אחד מפנימה את תפקידה... בשלב מסוים אותו בן עליה מתחיל להירגע... הוא כבר הרבה פחות לוקח את התנודות... (זה תהליך שעובר על כל בן עליה) הוא כבר התרגל שזה המסלול... יש עליות וירידות!! אז נכון שיש עשרה ימים של עשרת ימי תשובה שזה אגיוואלדי... איזה התעלות... אבל יש גם את הכ"ב בשבט וד' באדר... את הימים השגרתיים והחורפיים האלו שגם בהם צריך לעבוד את ה' בלי הרבה חשק... וכאן הגענו לחודש אדר א'... בחודש אדר א' אנחנו פוגשים את הימים הכי שגרתיים של אמצע חורף... ומפנימים שכל עשרה ימים בחודש אדר א' מקבילים לעשרת ימי תשובה... כן... תזכור בן עליה יקר: כל יום באמצע חורף שאנחנו עובדים את ה' גם עם האור הנוגה ועתיר התנודות של הלבנה... שווה ערך לאורות הנפלאים של עשרת ימי תשובה... מתי נבין את זה?? לעתיד לבא!!! כשה' יראה לנו איך שהאור של הלבנה שלנו באותם ימים... איך הוא מאיר כאור החמה... אז ימלא שחוק פינו... אבל עד אז!! כשאנחנו עדיין פה הרי ללבנה אמר שתתחדש עטרת תפארת לעמוסי בטן... נפנים שבעבודת ה' התמה של אדר א' אנחנו פועלים לא פחות ואפילו יותר מעשרת ימי תשובה... והראיה הכי פשוטה שזה ככה: שהרי לקחנו הלוואה מהחמה... מתי? בשיא העונה הכי בווערת... בעשרת ימי תשובה... ואיפה אנחנו מחזירים לה את החוב?? בעונת המלפפונים של סוף חורף מנומנם... איך היא מסכימה?? מה השמש לא מבינה במסחר? היא לא יודעת שיש הבדל עצום בין המחירים של החגים לסוף החורף?? זה בסדר... השמש מבינה... וכנראה שהיא מבינה שיום של עבודת ה' באדר א' שווה ערך לעשרת ימי תשובה!!! רק בתנאי שיודעים להעריך את זה...

תבחר אחד משני המסלולים...

חידה: מהו הכלי הכי קשה במלאכת המשכן?? המנורה!!! כן... למנורה יש תנאי עבודה מאוד קשים וכמעט בלתי אפשריים... תחשוב שמוכרחים שהמנורה מצד אחד תהיה מקשה אחת... ומצד שני צריך שיהיה לה משקל מדויק של ככר זהב לא פחות ולא יותר!!! אתה קולט מה זה אומר?? תחשוב שבמנורה הזו צריך להיות מעוצבים ששה קנים שבהם 21 גביעים ו-9 פרחים ו-11 כפתורים והכל צריך לצאת בדיוק ככר זהב!!! תאר לעצמך שעשיתי הכל... כל הפרחים וכל השקדים... רק חסר לנו 3 גרם למשקל של ככר זהב... הלך ההכל!!! (אתה לא יכול להדביק זהב... זה חייב להיות מקשה...) טוב... מתיכים הכל... עושים הכל מחדש... והפעם יצא 15 גרם יותר מככר... מה אתה רוצה שנעשה עכשיו?? שנוריד איזה שקד או פרח... אי אפשר!!! הכל מעכב!! בקיצור: השילוב הקפדני והמנצח בין הדין של מקשה למשקל המדויק פלוס כל השקדים והפרחים זה יצר קושי עצום במלאכת המנורה... עד כדי כך שמשנה רבינו היה צריך שהקב"ה יעזור לו... ומובא בחז"ל ששלמה המלך הוציא על זה כמויות אסטרונומיות של זהב "סגור" שהוא הכי יקר... (כי כל פעם היה צריך שוב להתיר ושוב להתיר... ושפרו של כמויות של זהב הכי יקר) **בקיצור: אם תשאל שאלה במבחן: מהו הכלי במשכן שהכי קשה לעשות? התשובה היא חד משמעית: המנורה!!!**

אבל יש לי עוד חידה... מהו הכלי שהכי קל והכי זול והכי פשוט לעשות אותו מכל כלי המשכן??

לא תאמין מה התשובה!!! התשובה היא: **המנורה!!!** המנורה שאמרתי מקודם שהכי קשה לעשות אותה... אז זהו שלמרבית התמרון זה גם הכלי שהכי קל לעשות אותו... **מה אני מתכוון?? איך זה יכול להיות??**

אז ככה: במנורה יש דין מאוד לא שגרת... הלכה מעניינת שלא רואים את זה בשום מקום!!! **העניין הוא כך:** כל ההלכות המורכות שיש בעשיית המנורה זה רק כשעושים אותה **מזבחה**!! אבל אם לא עושים אותה מזהב... אם החלטנו לעשות את המנורה ממתכת פשוטה... **אז לא צריך כלום!!** לא מקשה ולא ככר, לא צריך כפתורים ולא פרחים ולא שקדים... כלום!!! אתה פשוט הולך לחנות תשימי קדושה וקונה איזה מנורת מתכת קצת גבוהה... לא משנה מה העיצוב... לא משנה המשקל... היא יכולה להיות חלולה מבפנים... בקיצור: זה משהו שעולה כמה מאות שקלים (הרבה פחות מהחנותי כסף שלך ושל...) **אתה קולט??** כל זמן שהמנורה **לא** עשויה מזהב... הכל בסדר... לא צריך כלום... מה שתביא ברוך הבא... אבל ברגע שעשית אותה מזהב... **הופה!!!** בבת אחת מעמיסים על המנורה את כל ההלכות הכי מחמירות ותנאי עבודה הכי מורכבים בעולם והכל בבת אחת נהיה לעיכובא... אם חסר חסר גביע אחד או כפתור אחד או שזה לא לגמרי מקשה או שלא ככר זהב... ההכל פסול בדיעבד!!! אויס מנורה!!! עכשיו שים לב: אם חסר משהו אחד במנורה למה זה פסול?? בגלל שחסר משהו במנורה?? לא!!! זה לא כ"כ בעיה במנורה... (ס"ס סיכמו שמונרה ממתכת כשרה בכל מצב...) הבעיה היא בעיקר **בזבז** של המנורה!!! הזהב!! הוא אשם בהכל... כי רק מאז שהחלטנו לעשות את המנורה מזהב אז פתאום הגיעו כל התנאים המחמירים האלו... בקיצור: אם לא מתאים לך... אם אתה מרגיש "עומס דת" אל תעשה מנורה מזהב... תרד מהסטנדרט הזה... תעשה את המנורה מכמה מתכות והכל בסדר...

המשך בעמוד 3-4 בגיליון זה...

הערה קטנה: עד כאן דיברתי קצת כבד... אבל בעמוד הבא זה כבר יותר פיקניטי... תתאזר בסבלנות...

הערה נקודתית בסוגיית "פינוי בינוי" של ז"צ בשבתות...

נצל את עונת המלפפונים של חודש העיבור לפתוח נישה צדדית ואולי גם טיפה נחוצה... **ובכן: ישנה תופעה אולי חדשה...** שבערים חרדיות... הרי בכל בנין חרדי יש מצד אחד משפחות ברוכות ילדים שמחתינים ילדים והזוגות רוצים להגיע ואין מקום... ומאידך בכל בנין כזה יש גם בממוצע חמש או שש יחידות דיור של ז"צ ומטבע הדברים הזוגות הצעירים נוסעים לשבת... ואילו המשפחות שרוצות להזמין את הנשואים לשבת ואין מקום... אז מבקשים מהשכנים אם יכולים לתת את היחידת דיור לשבת... עמ"י גומלי חסדים... והם נותנים את היחידת דיור שלהם... **ועד כאן הכל טוב!!!** דא עקא: שמה שקרה זה שישנם משפחות שראו כי טוב והתרגלו לרעיון ובשלב מסוים הם התחילו לבקש את זה קצת... קצת בתובענות!!! איך סיפר לי אברך... היה הפסקת חשמל בלילה... יצאתי מהדירה שלך ובדיוק את השכן יצא... ואז הוא פוגש אותי בחדר במדרגות החשך והוא כבר מודיע לי: אנחנו נופסים את הדירה שלכם גם בפורים וגם בפסח... בקיצור: הדירה שלי כבר תפוסה!!! הוא לא שאל אם זה מתאים לי או האם אפשר... לא!!! זה כבר תפוס!!! (ממש כמו ירושת הגר... מי שתפס ראשון תפס...) פעם שאלתי אותו... האם אתה מגיע שבת לחמין... הוא ענה לי: לא!!! ולמה לא? כי השבוע אין לאשתי כח לנקות את הבית... הסתכלתי עליו בתדהמה: כשאין כח לנקות נשארים בבית? אתמהה... **הוא צחק וענה לי: אצלנו הכללים הם אחרים...** כשאנחנו יוצאים מהבית... יש לנו כמה שכנים שכבר נוספים לנו בעורף מתחילת השבוע בתקווה מי יתן שנתעופף מכאן בשבת!!! ומאוד ברור לשכנים שאם אנחנו לא פה הבית שלנו עובר לחזקתם!! וכשנותנים בית לשבת אז ה'שפחה' צריכה לנקות את הבית באופן קצת יותר יסודי... (וגם להביא כמה דברים שלא היינו רוצים שיראו) אז מה נעשה שלשפחה היה שבוע עמוס ואין לה כח... לכן נשאר בבית...

ואל תשאל... בסוף הם כן יצאו מהבית!! הוא תיאר לי איך הוא יצא מהבית כמו גנב... את התיק הוא הרים כדי שלא ישמעו אותו... וכולי האי ואולי אחד מהשכנים הסתכל בחלון... וממזמה לא היה לו נעים... כי אמרת שאתה נשאר... והנה אתה הולך... תפסנו אותך!!! "חוצפה שכזו!!!" והגדיל יהודי אחד לכתוב מודעת תוכחה בעיתון... אותו יהודי מתלונן: אמא שלי אלמנה... ואני רוצה להזמין אותה לשבת... ויש לנו בבנין כמה יחידות דיור של ז"צ ולפעמים אף אחד לא נותן את הדירה... מה זה צריך להיות?? מה עם גמילות חסדים וכו'

רבותי: משהו פה לא תקין בנימה!!! הגישה התובענית הזו לגמילות חסדים... זה לא!!!

שכן שמשדר שחייבים לתת לו את הדירה לשבת חוששני לו מלאו ד"ל תרדה בה בפרך... ההגדרה של לא לתת בו בפרך זה: **שאין לך רשות להפעיל עלי לחץ לעשות בשבילך דבר שאני לא חייב לעשות לך!** בקיצור: **אתה לא יכול לכופ אותי לעשות איתך חסד!!!** (גם אם אתה יכול להפעיל עלי לחץ לעשות צדקה וחסד כמו גבאי צדקה... אבל לא איתך... תרגע...) אני לא חייב לתת את הדירה שלי!!! נקודה!! זה צריך להיות ברור למבקש... וכ"ש שזה צריך להיות ברור למי שמבקשים ממנו (אגב: אני כותב על הנושא הזה בחופשיות רק בגלל שאצלי במקרה זה לא קיים... ס"ס אני גר בחיפה...) תכניס לראש: אתה לא חייב לתת את הדירה שלך!!! וכשזה לא ברור לך יתכן אתה נכשל ב"לפני עיור..." (יתכן שזה לא גרע ממכשיל חברו בסעודה שאינה מספקת)

עכשיו: בא נגיש ישר ולעניין: החוסר תקשורת פה נובע בעיקר מסגנונות שונים של אנשים!! יש כאלו שאין להם בעיה להשאיר את הדירה שלהם מלוכלכת ומוזנחת... אתה מגיע ורואה קרש גיהוץ במרכז הסלון... ואתה צריך לפלס דרך בינות לחפצים שעל הרצפה... מי שזה האופי שלו באמת לא מבין מה איכפת לכם להשאיר לנו את הדירה... הוא רואה בזה ממש "זה הנחה וזה לא חסר..." (איך הם אומרים?? תשאירו מלוכלך... אנחנו כבר נקה את הדירה...) אז זהו!! שצריך לדעת שיש גם סגנון אחר בעולם... ורוב האנשים בעולם הם כאלו --- שאם הם צריכים לתת את הדירה... זה אומר שהגברת הולכת לעשות פה "פסח קטן"... לשבת קודש היא לא תנקה כמו שהיא ניקתה בשבילכם... כי שבת זו אורחת מוכרת... ואילו אתה אדם זר ולא נעים להשאיר לך בית לא נקי פיקס!!! עכשיו: לא יעזור שתסביר ותגיד ותרגיע ואל תתאמצו זה סוג האנשים ולא תשנה אותם לעולם!!! (עד כאן ביום ששי... אבל חכה... לא סיימנו... במוציא שבת האנשים מהסוג הזה מגיעים הביתה... ותסלח לי על הביטוי... כל עקבות שהשארית בדירה זה פשוט מגיעל אותם... אותה גברת שניקתה ביום ששי חוזרת שוב ומנקה במוציא שבת... והפעם זה כבר בשבילה) לאנשים כאלו קשה לתת את הדירה!!! **קשה מאוד!!** בשבילם לתת את הדירה זה אומר שעתיים עבודת ניקיון ביום ששי קצר... ונוסף על כך עוד רגישויות של הגיינה שנמשכות עד שני שלישי... (תלוי כמה זמן יארוך עד שיעלמו העקבות שהשארית...) ואתה בא בטענות למה לא נותנים לך?? אדרבה... אם אתה כ"כ דואג לאמא שלך האלמנה (ובאמת כל הכבוד) אני מציע לך לתלות מודעה בחדר מדרגות: דרושה יחידה בבנין זה בתשלום 300 שקל לשבת!!! אני בטוח שיהיה קצת יותר שיתוף פעולה... זה יתן קצת חשק ודרבון לשירותי הניקיון של אשת האברך שחזרה מהעבודה ביום ששי בשעה 12... אם הזוג ידעו שמחכה להם 300 שקל כאריו לנשימה להסיר קצת המעול של השכירות ההזוייה ליחידה עלובה של 35 מ"ר... זה יתן להם חשק...)

אבל אני חייב להיות כנה ולהודיע לך שע"פ הלכה אתה לא חייב!! קי"ל שאדם חייב לכבד את ההורים רק מממונם!! ממך בעצמך לא נדרש להוציא 300 שקל בשביל אמא שלך... אבל אם אתה כבר מטיף לאחריים ומתרים אותם שניקו דירה בשביל אמא שלך... אז נתחיל ממך... קודם אתה תושיט את היד לכיס ותהיה מוכן להוציא 300 שקל בשביל אמא שלך... ואז אנחנו נגמור בעדך ונפנה לך בית... **קצת בושח לדבר על זה!! כי זה דברים פשוטים!!!**

עכשיו זה לא סתירה בכלל... שאחרי שהזוג הצעיר הפנים שהוא לא חייב לתת את הדירה (וגם שכנו המהולל הפנים זאת)... כעת רצוי ותמיד אפשר לעשות שטייגן!! להתקדם ברוחניות זה תמיד דבר טוב... אם רוצים אפשר להחליט ללמוד מידי פעם את הספר "אהבת חסד" לח"ח... ולהחליט שאחרי שכבר מבקשים מאיתנו את הדירה... בא נעשה מזה שטייגן ונחזק בהכנסת אורחים ולתת לו את הדירה בשמחה... אתה יודע מה?? יותר מזה... אם החלטת ללמוד מוסר בשיטת נובהרדוק ואתה מתחיל לצעוק על עצמך כמו שאותו יהודי צעק... איפה הגמילות חסדים לי... למה אני לא נותן את הדירה שלי... בסיידר... לך מותר לצעוק על עצמך!!! זה כבר מוסר!! אבל שזה יגיע ממך... זה לא צריך להגיע ממנו וזו עזות פנים כשזה מגיע ממנו... אני רק יכול להוסיף שהכנסת אורחים מביאה ברכה לבית... אם צריכים ישועה או שיש לפניך איזה שבת מורכבת שצריך רחמים שהיא תעבור בשלום... אז אם באותה שעה יש אורחים בבית... אני יכול להעיד מניסיון שזה דבר שמביא ברכה... אל תשחק שיצחק אבינו הלך להתפלל על שידוך... איפה? בבאר לחי רואי-בבית הכנסת אורחים של אברהם אבינו ודו"ק

לפניך שני מסלולים... בחר אחד

מהם...

המשך) הנה לך מאפיין לגישה של תורה!! מנורה מסמלת את התורה!

כמו שבמנורה יש שני מסלולים ושני סטנדרטים ברמות שונות וקיצוניות... כך בתורה יש שני מסלולים... יש בתורה מסלול שנקרא: "כי קרוב אליך הדבר מאוד בפיך ובלבבך לעשותו..." זה כמו מנורת המתכת... אפשר בקלות להיות יהודי כשר שמקיים את כל המצוות באופן מינימלי! לא קשה להיות יהודי! יהודי מינימלי זה משהו ממש קל... כמו שמנורה מינימלית זה משהו קל... מתכת הכי פשוטה והנה יש לך מנורה כשרה בידיים!!!

ככה זה בתורה... אל תחשוש... להיות יהודי זה לא קשה! יהודי מינימלי זה בסה"כ לקרא ק"ש שחרית וערבית וכבר יצאת יד"ח לא ימוש... לשמור שבת... לא לאכול מאכלות אסורות... להיזהר מעבירות... לקיים כמה מצוות ואתה כבר יהודי למהדרין!!! **אה... אם כ"כ קל לקיים את התורה הקדושה... אז למה תכל'ס...** אני יודע שיש כאלו שיושבים בבית ה' ימים ולילות ועמלים כל היום בתורה הקדושה והם טוענים שהם אפילו לא התחילו? אם אכן באמת כ"כ קרוב אליך הדבר מאוד... אז למה יש כאלו ששתולים בבית ה' וטוענים שהם אף פעם לא הגיעו לאפס קצהו? **התשובה היא:** אחרי שקרוב אליך הדבר מאוד!!! אחרי שהתחלת לצעוד על המסלול המינימלי של מנורת מתכת פשוטה ובזה אתה כבר מקיים הטבת הנרות... **קעת תמיד אפשר להתחיל לעשות שטייגן!!! יש לאן לשאוף!** יש תמיד את מנורת החלומות... יש איזה מנורה מיוחדת מזהב טהור שאני שואף לעשות לה' ולתת לו אותה באהבה... וזה כבר כרוך בהתמסרות בקנה מידה של "פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן ובתורה אתה עמל..." כאן מדובר בעבודת חיים... להתחיל לפסל בעבודת אמן משוקדים כפתוריה פרחיה... וכך זהב ומקשה ואל תשאל... אבל זו כבר עבודה שהיא אולי מתחילה בזהב... אבל זהב זה רק התחלה! יש פה מי יעלה בהר ה'... כמראה אשר הראה ה' את משה...

אה... אתה לא רוצה? קשה לך?? פתאום מרגיש לך "עומס דת"? אין בעיה... לא עשינו עסק... תשאר עם המנורה הפשוטה!!! בלאו הכי אתה כעת עם המנורה הפשוטה! אף אחד לא חייב אותך לאמץ את פך השמן הטהור ולא את מנורת זהב טהור...

כלפי מה הדברים אמורים?? יש כאלו שאצלם היידישקייט שחור לבן!

מדובר ע"פ רוב באנשים מרוממים שהגיעו לשיעור קומה באמת גבוה בעבודת ה'... מדובר בעובדי ה' שבאמת יכולים להרשות לעצמם ללכת על הליגה של מנורת זהב!!! אשרי חלקם... והם באמת עובדים מאוד קשה... תובעים מעצמם רמה רוחנית מאוד גבוהה... כל סטייה ולו הקטנה ביותר

מהמשקל המדויק של ככר זהב... זה עולה להם בחיים!!! כל טעות הכי קטנה בהשקפה זה יהרג ואל יעבור... בטח... כשיש לך עסק עם מנורת זהב טהור... כל שקד או כפתור הכי קטן שחסר בפרפרא של מלך הפסדנו את כל המערכה... זה להיות או לחדול!!! הכל פה סופר רגיש.

ומעתה: מרוב שאותם עובדי ה' חרדים לדבר ה' משקיעים את ככלל נשמתם באותה מנורת זהב ואצלם באמת כל סטייה זה פחד פחדים!!! מרוב שהם שקועים במנורה מהסוג הזה... **הם פשוט שכחו שיש עוד!!! עוד מנורה!!!** הם שכחו שיש גם מנורה **מינימלית!!!** הם שכחו שיש גם את היהודי שהוא לא מושלם והוא לא כיכר זהב... ואצלו אין לא כפתור ולא פרח... **וגם לו!!!** גם ליהודי הזה יש מקום ביהדות... גם מקומו לא נפקד בבית ה'... אז נכון שהמנורה שלו היא בסה"כ ממתכת פשוטה... ונכון שהוא מורחק מהסטנדרט היוקרתי והתובעני של מנורת זהב טהור... נכון שלאותו יהודי פשוט אין לו את הלוקוס לזכות לתת לה' את פך השמן הטהור ואת המנורת זהב טהור שאתה היהודי המרומם יכול לתת לה'... אבל עדיין!!! לא לשכוח שגם לו יש מנורה!!!!

והמנורה שלו **כשרה לכל הדעות!!!**

אדרבה... למרבה האבסורד... ואני מדגיש: **למרבה האבסורד!!!** יתכן שמבחינה מסוימת המנורה שלו יותר טובה ממך!! ולמה??

כי בשביל התנאים של המנורת מתכת הפשוטה שלו... מאוד בקלות המנורה שלו כשרה לכל הדעות... ואילו בשביל להגיע לסטנדרטים המחמירים של המנורת זהב טהור שאתה שואף לתת לה'... סטייה הכי קלה ופרט אחד שחסר והמנורה כבר פסולה לכל הדעות!!! כלומר: קח בחשבון שהמנורת זהב טהור שלך **פסולה לעינבא!!!** והמנורת מתכת הפשוטה שלו **כשרה למהדרין!!!** בקיצור: אתה "יורד" עליו ומזלזל בו שהוא יהודי כזה פשוט ויש לו כזו מנורת מתכת פשוטה...!! ? ?

סטופ!!! אל תמהר לזלזל... המנורת מתכת הפשוטה שלו... היא פשוטה רק בתנאי שהמנורת זהב טהור שלך באמת באמת כשרה!!! אבל אם לא כ"כ בטוח שהמנורת זהב טהור שלך כשרה בכלל... אז אין לך מה לזלזל בו!!! כי תכל'ס... בסופו של יום... לו לכל הפחות יש מנורה פשוטה וכשרה... ולך גם את זה אין!!! יש לך מנורת זהב טהור ו... ופסולה!!!

יהודי פשוט הוא אמנם יהודי פשוט... אבל יתכן שמה שהוא צריך לעשות בתור יהודי פשוט הוא כבר עושה ובזה הוא מושלם!!! הוא מנורה פשוטה אבל כשרה!!! ואילו ברגע שאתה דרשת מעצמך את הליגה של בן תורה... והלכת על הסטנדרט הרוחני הגבוה של מנורת זהב טהור... יש לזה גם אחריות... יש לזה גם סיכונים...

מרחן בעל התניא זי"ע"א פותח בקיצור נמרץ את אחד הנושאים המורכבים ביהדות... מצד אחד מצינו אצל

אהרן הכהן שהיה "אוהב את הבריות ומקרבן לתורה!" כמו כן מצינו ש"אוהב את הבריות" זה אחד ממ"ח קניינים שהתורה נקנית בהם... ולעומת זאת מקובלנו: שהרואה בחבירו שחטא מצוה לשנאותו!!! והלא משנאיך ה' אשנא וגו'...

זו שאלה עצומה... ועד כדי כך זו שאלה עצומה שאם תשים לב כל אחד מאיתנו איכשהו בוחר לעצמו את אחד משני הצדדים והולך עם זה עד הסוף... יש כאלו שעסוקים בלשנאות!!! לשנא כל יהודי שיש בו נדנדו חטא והולכים עם זה עד הסוף... ומאידך יש כאלו שאוהבים ומחבקים כל יהודי באשר הוא בכל מחיר וללא תנאים... ותכל'ס שניהם טועים!!! כי סו"ס יש פה שני מאמרי חז"ל ששניהם אמת וצריך להבין מתי כן ומתי כן... ובעל התניא מיישב את זה בכמה מילים ספורות (בלק"א פרק ל"ב): ומה שכתב בגמ' שמי שרואה בחבירו שחטא מצוה לשנאותו, וגם לומר לרבו שישנאנו... היינו בחבירו בתורה ובמצוות וכבר קיים בו מצות הוכח תוכיח את עמיתך עם שאתך בתורה ובמצוות, ואעפ"כ לא שב מחטאו, אבל מי שאינו חבירו ואינו מקורב אצלו, הנה על זה אמר: הוי מתלמידיו של אהרן... אוהב את הבריות... הרחוקים מתורת ה' ונקראים בשם בריות בעלמא, צריך למשכן בחבלי עבותות אהבה" כתוב כאן מהלך מפליא!!! דווקא את היהודי הפשוט... המסורת... היהודי המינימלי... אותו צריך לאהוב!!! אוהב את הבריות ומקרבן לתורה... ואילו דווקא החבר שלי הזה... הפרומער הזה... שהוא קנאי לכל דבר שבקדושה... אם הוא נכשל במידות רעות או שאדרבה... בגלל הפרומקייט שלו הוא מרשה לעצמו לזלזל ברבנים... והוא מגייס את כל היידישקייט לשרת את המידות רעות שלו... אותו צריך לשנא!!! עליו אמרה תורה: מצוה לשנאותו...

לכאורה זה הרי הפוך מההיגיון??? הרי סו"ס בתורתנו הקדושה יש מושג שנקרא **קל וחומר!!!** אז אם חבר שלי שנתפס על "פגי שביעית" צריך לשנא אותו... אז היהודי המינימלי הזה שנכשל בהיתר מכירה לא כ"ש ש"הלא משנאיך ה' אשנא, תכלית שנהא שנאתים לאוייבים היו לי."

מה התשובה?? הנה!! שוב אותו יסוד!!! היהודי המינימלי הזה... הוא הלך על הסטנדרט הפשוט!!! הוא החליט להגיש לה' מנורת מתכת פשוטה!! זה האיש!! זו הרמה הרוחנית שלו... אז זהו!! שבשביל המסלול המינורי והמנורה הפשוטה שהוא בחר להגיש לה'... שבביל זה הוא בסדר!!! סו"ס זו מנורה כשרה... שבביל כזה יהודי יתכן שהיתר מכירה זה בסדר... היהודי הזה כשר... אדרבה... צריך לאהוב אותו... לקרב אותו ואולי יום אחד הוא גם יתרומם למסלול של מנורת זהב...

אבל חבר שלי שהוא באמת אברך בעל מדרגה... והוא מצידו העמיד את עצמו במסלול של הסטנדרט הגבוה ששואף למנורת זהב טהור!!! כאן כבר אין ויתורים... כאן אם חסר כפתור אחד או שקד אחד... זהו... הכל פסול... זהו!!! מצוה לשנאותו... (אגב: מישהו העיר לי שזה אולי הסוד או הדרש במדרש פליאה, שכל פעם שיעקב אבינו היה מדבר בלימוד עם השבטים... אז כמישהו

הרגלים ונוסעים לקרית שמונה??

לא!!! חלילה!! לא לרדת מהסטנדרט!! נישאר בפוניבז' בגאון ונתחיל להזיז את עצמנו... אין ברירה!!! תחליט... אם החלטת ללכת על מנורת זהב טהור... אז קדימה!!! צריך להתחיל לעמוד בתנאים המחמירים שלה... אחרת!!! אחרת המסורתית של קרית שמונה עדיפים עליך...

הגישה הזו עושה סדר בראש בהרבה דברים מהותיים!!!

לדוגמא: אנחנו מנהלים מאבק עיקש נגד פגעי הטכנולוגיה!! בפרט עכשיו שאנחנו כמעט שוקלים להיפרד מהפלאפון הכשר שלנו בגלל צינתוקים לא כ"כ נקיים... ולפתע אתה הולך ברחוב ורואה מולך יהודי פשוט הולך עם סמארטפון!!! ממש סמל הקנאה המקנהה!!! נו... אז קל וחומר הדברים... אם הפלאפון הקדוש והמקרטע שלי עוד מעט יהיה חייב נידוי בגלל כמה צינתוקים... אז האיפון הנוראי שלו הזה שיש בו את כל האיפלוקציות שבעולם... זה ממש מורידין ולא מעלין...?? אז פעם היתה לי כזו גישה שאם מגיע יהודי לבית כנסת עם איפון... צריך לדפוק על השלחן ולדפוק לו סטנדרים בראש ולפצע את מוחו בגדרין ולצעוק עליו שאין לו חלק לעוה"ב... ופעם אחת ניסיתי לעשות משהו בסגנון הזה... והרגשתי שמהו פה לא תקין!! ולא הצלחתי מה פה לא נכון...

והיום אני מבין מצוין... היהודי הפשוט הזה... המסורתי הזה... המינימלי הזה... יתכן ש-לו זה לא אסור!!! עכ"פ לא רשמית!!! כי זו הרמה שלנו!! זה הסטנדרט שלנו!! לי אין צורך לשבור לו את האיפון... אדרבה... אם כבר אוהב את הבריות ומקרן לתורה... אבל חבר שלי... בקהילה שלי... בכלל שלי... שהוא אוהב את עצמו חלק בלתי נפרד ממה שנקרא חרדים לדבר ה'... ברגע שהוא קנה איפון מוגן זה הרי מנוגד להסכמת הציבור!!! והרי הוא פורש מדרכי ציבור ובאמת צריך להוקיע אותו... צריך לנזוף בו ולהכריז עליו שאין לו חלק בעולם הבא... פתאום קלטתי שלא חכמה לנזוף במאבטח המסורתי עם סמארטפון... (מסכן... מה נפלת עליו???) לך לעסקן של הקהילה שעושה מה שהוא רוצה... לך למשב"ק של הרבי שמאחורי הגב שולח כל היום קישורים ל"מקושרים" בוואצפ... נראה אותך שובר לו את האיפון... בינינו... לו אתה לא תעשה את זה וגם אני לא... אז זהו!! שדווקא הוא-- מצוה לשנאותו!!!!

ואילו את האיפוניסט עם הכיפה הקטנה שמתפלל מתוך האיפון... אותו אם כבר צריך לקרב... נעשה סדר בראש: לא הכל מתחיל ונגמר באסור ומותר!! יש גם מסלולי סטנדרט!!! כל אחד מאיתנו לוקח את עצמו לדיים ומחליט איפה הוא מעמיד את עצמו... אם החלטת להיות יהודי פשוט... לך לבית כנסת של יהודים פשוטים ושם תהיה כזה... (אל תשכח להגיע ליזכור) אבל אם זכית ואתה הולך על כל הקופה... אתה רוצה להיות פך השמן הטהור?? כאן צריך להיזהר מנקודות... כאן צריך להקפיד על כל כפתור ופרח...

סטנדרט נמוך!!! בשביל הסטנדרט הנמוך שלו הוא בסיידד... הוא עובר בטרמינל של עולם הבא... (מה שכל הנביאים נתבאו וכו') ואילו אני ואתה שהתימרנו ללכת על הליגה של "עין לא ראתה..." קח בחשבון שאנחנו בסטנדרט אחר!!!

ממילא לזלזל באותו יהודי פשוט... לא הייתי ממהר לזלזל... כי יתכן מאוד שהוא בגדר יהודי כשר ו... ואני עדיין לא כ"כ... אין לי עדיין את הלוקוסוס לרכוב על הסוס ולהסתכל עליו מלמעלה למטה... אבל גם לא לקנאות בו... סו"ס אני בחרתי להיות הנהג של המרכבה... וכשנמצאים בכביש לפעמים יש נקודות... ואילו הוא בחר להישאר על קורקנט... אז בטח שאין לו נקודות... אני אקרב אותו ואוהב אותו אבל-- מרחוק!!!

לפני חמש עשרה שנה כשהייתי בחור... היה לי בן דוד בישיבת פוניבז'... והיינו אוהבים להקניט אחד את השני... באחת ההזדמנויות אמרתי לו: שיש פה בעיה!!! שמעתי שהפוניבז' רוב זיע"א הכין כסא מיוחד למשיח בפוניבז' מתוך תכנית ברורה שהמשיח יתגורר ברחוב ראב"ד בבני ברק והוא ימסור שם שיעורים כלליים... בקיצור: כבר מוכן לו שם כסא... ומאידך!!! פעם הייתי בקרית שמונה והראו לי שם בית חד קומתי מטופח ואמרו לי שהיהודים המסורתיים של קרית שמונה... כשהם עלו לשם ממרוקו... כשהם עדיין היו במעברות... הם החליטו שהם לא נכנסים למבני קבע העמידר שלהם עד שלמשיח לא יכינו בית!!! ואכן בנו שם בית יפה ומיוחד למשיח... וזה עדיין מחכה!! מחכה למשיח...

ועכשיו יש לי שאלה: תכל'ס: איפה המשיח יגור??
האם הוא יגור ברחוב ראב"ד בבני ברק וימסור שיעור כללי בפוניבז'... או שהוא יגור בשכונת עמידר בקרית שמונה?? בן דוד שלי התרחת עלי... השתגעתי?? ברור שהמשיח יגור בבני ברק!! הוא ימסור שיעור בפוניבז'... והמסורתיים של קרית שמונה... אם הם ירצו הם יסעו לבני ברק וינסו להקשיב לשיעור כללי של המשיח... אם יבינו טוב... ואם לא יבינו... שיחזרו חזרה לקרית שמונה וישארו שם... אמרתי לו: לא ידעתי!! טעיתי!! המשיח בהתחלה באמת יגיע לפוניבז' והוא ימסור שיעור כללי במסכת יבמות בדף מ"א... ואתם לא תבינו כי אתם עדיין לא הגעתם לשם... אתם אוהזים בדף י"ד... והמשיח יכעס עליכם... מה... סוף חורף ועדיין לא הגעתם לדף מ"א?? כל טוב... הוא יהפוך פניו ויסע לקרית שמונה... ושם!! הוא לא ימסור שיעור כללי ביבמות דף מ"א... וגם לא דף ג'... הוא ישב איתם שם ויגיד להם שיעור תורה וגימטריאות... ויהיו שם העץ ואדמה, ועצי ועשבי ודווקא הוא יסתדר עם האנשים מצוין... הם יבינו אותו והוא אותם...

ולמה?? כי אתה שלומד בפוניבז' ולמדת מסכת יבמות עד דף י"ד... מגיע לך מכות איך עדיין לא הגעת לדף מ"א... ועל זה המשיח לא יוותר!! הוא ינזוף בכס ויקום בהפגנתיות וילך... ולכן הוא ילך?? לאובדים בארץ אשור ולנידחים במדינת רומניה... ודווקא הם!!! יתכן שמה שהם צריכים לדעת הם דווקא יודעים!! הם יודעים שצריך להיות בעל טוב בבית וצריך לשמור שבת... ולא לדבר בבית הכנסת... ולא לצאת ביו"כ לפני התקיעה... נו... אז עכשיו כולנו תופסים את

היה אומר סברא טובה יעקב היה מתלהב ואומר: כפתור ופרח... ואם הוא היה אומר סברא לא טובה... יעקב היה אומר: לא ירד בני עמכם... כלומר: אין באמצע!!! אין פשרות!!! או שזה כפתור ופרח... או שזה לא ירד בני עמכם... אין לי שום אימון בזה...

כן... אברך ברמה שהחליט משום מה להקל ראש ולחיות חיי הנהנתנות... והחליט להחזיק מכשיר מוגן (או לחילופין החליט לסמוך על היתר מכירה...) שלא יתפלא אם אנחנו נפסול אותו!!! ולמה?? לא בהכרח בגלל שיש בעיה בפלאפון מוגן... אלא בגלל ההשתייכות שלך!!! אתה משייך את עצמך לסטנדרטים של מנורת זהב... ברגע שיש לנו עסק מנורת זהב... מספיק שחסר לך כפתור אחד... שקד אחד... אין חכמות!!! המנורה פסולה!!!

אה... אבל אנחנו גם מתעסקים עם קירוב... ושם יש יהודים שאין להם אפילו שקד וכפתור אחד לרפואה... שם יש אייפוניסטים שמסתובבים בחופשיות ואנחנו אוהבים את הבריות ומקרבים אותם לתורה?

אין בעיה!!! תבחר בסטנדרט הזה... תחליט שזו הרמה הרוחנית שלך... תחליט שאתה יורד מהסטנדרט של מנורת זהב... ואתה מהיום שייך למנורת מתכת פשוטה... באותו רגע אתה כשר למהדרין!!! אנחנו נחזור לאהוב אותך ולקרב אותך...

את הפרט הזה אנחנו מתקשים להפנים!!!

בעבודת ה' לא הכל שחור לבן! יש גם סטנדרטים שונים!!! אתה יכול להיות עובד ה' גדול שאוחז ברמה רוחנית מאוד גבוהה והציון שלך יהיה גרוע ומגיע לך מכות!! ולצידך יעמוד יהודי פשוט מאוד והציון שלו יהיה מאה והקב"ה מנשקו בראשו!! ולמרות זאת... זה לא סתירה בכלל שאתה עדיין שווה הרבה הרבה יותר ממנו ואין לך מה לקנאות בו אפילו לרגע... זה מאוד מבלבל!! לצורך העניין אני אוסיף כאן דוגמא נוספת (שכבר הבאתי פעם) הדוגמא מחבר שלי שהוא נהג רכב... ואל תשאל... הוא עשה המון עבירות תנועה... יש לו חמש עשרה נקודות!!!

ואילו אני ? ? ? זך ונקי כתינוק בן יומנו... אין לי אפילו נקודה אחת... ולמה?? כי אין לי בכלל רישיון!!! אני בכלל לא "בתורת..."

נו... אז חבר שלי מקנא בי שאני כתוב בספרן של צדיקים (אצל שוטרי התנועה)?? ממש לא!!! למה לא?? כי הוא יכול בכל רגע נתון להחנות את הרכב בחניה הקרובה ולרדת מהכביש ולהיות בדיוק כמוני...

אז זהו שלא!!! כל הנקודות הרעות שלו סו"ס שייכות ונזקפות לסטנדרט שלו שהוא נהג רכב!!! זה ש-לי אין אפילו נקודה אחת זה לא אומר שאני יותר ממנו... אני פשוט לא בסטנדרט שלו... יתכן שעוד יהיה לו משפט והוא עוד ישלם קנס והוא יסבול בגלל זה... ועדיין הוא לא יקנא בי... כי הוא מעוניין להיות נהג רכב!! ולא רוצה להישאר כמוני רכוב על חמור...

על אותו משקל: היהודי המסורתי והפשוט יש לו

עוללי טיפוחים... מה עושים במקדש עם תינוק ששוקל שמונה קילו זהב??

נקישות נשמעו בלשכת הגזבר ר' יונדב... אחד משלושת גזברי המקדש!!! הלשכה שלו ממוקמת בתחתית העזרה והכניסה אליה מהר הבית כך שגם טמאי מתים וטבולי יום יכולים להיכנס (שהרי המחילות הבנויות בקודש ופתוחות לחול תוכן חול, הולכים אחרי הפתח, והפתח הוא מכיוון הר הבית ולא בעזרה) עכ"פ נקישות בדת... כן... אפשר להיכנס!!! אמא וילד קטן בפתח... אוהו... ר' יונדב התרגש וקם מלא קומתו... דמעות עמדו לו בעיניים... איך הילד גדל... לא יאומן... איזה גובה הוא הצמיח... ברוך ה' אשר לא עזב חסדו...

האלמנה מחתה את דמעותיה ואמרה: כן... בואו שערי בתודה!!! אךנ באתי לכאן לשערי ה' כדי לקדמוני בתודה ובשבח והודאה ולשלם את נדרי שנדרתי... ובכן: הילד בן הארבע שאתם רואים עכשיו... בלע"ר נראה ילד בריא וחיוני רץ ומשתובב... הילד הזה לפני שנתיים לא התפתח מספיק גופנית!!! לא עלה במשקל וגם לא גבה לפי הגרף המקובל... אבא שלו נפטר והאמא האלמנה נשארה לבד עם יענקי הקטן וגם עם דאגה לבריאותו... כסף אמנם לא חסר לה אבל דאגה נכה להפתחותו התקינה של הילד שלה לא נתנה לה מנוח... היא התפללה והרטיבה את הסידור בדמעותיה... עד שיום אחד היא החליטה לנסוע עם יענקי בן השנה לבית המקדש... ואז היא נכנסה בפעם הראשונה ללשכת הגזבר ר' יונדב... והצהירה: שבעז"ש מהיום אני מודדת את יענקי שלי... ואם הוא יעלה במשקל ובגובה אני נותנת משקלו זהב למקדש...

ר' יונדב הניח את ידו על ראשו של התינוק ובירך מעומק שזה הקטן עוד גדול גדול יהיה... ושלח אותה מהר מהר שתספיק את הברכת כהנים של תמיד של שחר... וגם לאנשי המעמד שיעיתרו ברחמים על יענקי... חלפו שלושה חודשים!!! והנה בתחילת החורף האחרון האלמנה חוזרת עם יענקי... ברוך ה' הוא התפתח... עלה בקילו וחצי... והניחה שתיים וחצי קילו של מטילי זהב!!! ר' יונדב בירך בחום... אבל עדיין "וישב מרדכי אל שער המלך" שחזר לשקו ותעניתו... עדיין צריך ישועה... בטיפת חלב עדיין לא מרוצים...

הנה!!! כעת בחודש אדר... מזל דגים... בן פורת יוסף... היא שוב חזרה!!! והפעם אי אפשר להכיר את הילד... הוא גדל... הפנים שלו התמלאו... תפס גובה!!! נהיה שובב... הוא התחיל לרוץ בתוך הלשכה במרץ... ר' יונדב התרגש... ברוך ה'!!! **האלמנה המרוגשת הניחה לא פחות ולא יותר תשע קילו של זהב על השלחן!**

אוו... מה עושים עם כזו כמות אדירה של זהב?? זה אחד מהכאבי ראש של הגזברים!!! בית המקדש זה לא בית כנסת שכמה כסף שתתרום יתקבל בברכה... בית המקדש זה מקום שכשמגיעים תרומות צריך להתייגע על מה להוציא את זה... אבל מצד שני חייבים לקבל וגם להתייחס בשיא הכובד ראש לכל יהודי שנותן מתנה לה'!!! (זו אחת העבודות הקשות שבמקדש שמסורת דווקא ללויים... בתוקף תפקידם כנציגים של ה' להתייחס בין היתר בצורה מכובדת לכל נדבת לב שהיה נותן לה'... בין אם זה שקל בודד שעל זה נאמר "דין פרוטה כדין סאה" ובין אם זה כסויות של כסף וזהב שצריך ולשבור את הראש מה אפשר כבר לעשות עם זה לייצר מזה בתוך המסגרת הרחבה כבר מתרומות של בדק הבית ודו"ק... אל תשכח שאת בית המקדש לא מרחיבים... ואת קרבן התמיד לא מכפילים... סמילא צריך הרבה יצירתיות למצא איפה לתת מקום וביטוי גם לתרומה הכ"כ דומיננטית ובעלת משקל זו... וד"ק היטב...) **האלמנה כעת יושבת מרוגשת עם יענקי בלשכת בדק הבית**... וכמוכן מטבע הדברים היא משתוקקת וכולה סקרנות לקבל איזשהו מידע או עידכון לאן!... לאן הזהב הזה הולך... איפה אני הולכת לפגוש אותו פה במקדש בפסח הקרוב... על איזה קיר או באיזה ציפוי של כלי שרת... תחשוב: זה לא סתם זהב... זה משקלו של יענקלה שלי. הלב שלי

ר' יונדב שקע בהרהורים ולאחמ"כ הוא אמר: הייתי רוצה לבקש... אם לא איכפת לך!!! היינו רוצים להשאיר את הזהב הזה כעת ליתר בטחון ולא לנוגע בו עד ערב פסח!!! **מה יש???** אם אתם זוכרים לפני שנה היה סיפור מאוד מלחיץ בבית המקדש... היה פה איזה יהודי שהתמוטט בפתאומיות ביומיים שלפני פסח... וזה קרה בדיקת תחת אותה קורת גג ששם היו מאוכנסים כל אלפי המזרקי כסף ומזרקי זהב ומקלות ההפשט של קרבן פסח... ורוב המזרקות נטמאו... ובגלל הסיפור הזה **כמעט!!! כמעט היה פה פסח הבא בטומאה**... כי בשביל פסח הבא בטומאה לא צריך להגיע לרוב ישראל שטמאים... מספיק גם שרוב הכלים טמאים... (או רוב הכהנים) וכאן זה מה שקרה... רוב הכלים נטמאו... אז מילא עד לפני כמה שנים... לא היתה בעיה... מקסימום... אם היה קורה כזה דבר... אם רוב המזרקי כסף וזהב של פסח היו נטמאים... היו פשוט מזעיקים לכאן כמה עשרות צורפי כסף וזהב... הם היו עושים חור ומנקבים את כל הכלים או משחיתים אותם באיזושהי צורה אלגנטית באופן שהכלים היו יוצאים מתורת כלי וכלי שנשבר או התבלט מתורת כלי הרי פרחו טומאתו... ואז הם היו חוזרים ומתקנים את הכלים בחזרה והנה לך כלי חדש וטהור!!! אבל מאז ששמעון בן שטח נהיה אב ב"ד הוא תיקן על כלי מתכות שאם נטמאו... אז גם אם התיכו אותם... ברגע שתקנו אותם בחזרה חזרה להם הטומאה הראשונה! (ובאמת קרה סיפור כזה דומה לשלומצ'א המלכה אחותו של שמעון בן שטח שיום לפני חתונת בנה נטמאו לפתע כל הכלי מתכת היוקרתיים והיא נכראה כחנה שחלק מהתפריט בחתונה בשר תודה וכמה אלפי לחמי תודה... אז היא קראה מהר מהר לצורך שינקבו את הכלים ויתקן אותם בחזרה כדי שלא יהיה פה כלים טמאים... ואז הגיע שמעון בן שטח וטימא לה את כל הסעודה...) בקיצור: כבר אי אפשר לעשות פולשטיק!!! וממילא יש מתח מידי שנה שיכול לקרות למרבה האבסורד שרוב כלל ישראל יטהרו את עצמם במסירות נפש לקראת קרבן פסח... ואז במחדל קטנטן פתאום נטמאים רוב הכלים ואויס!!! אין טהרה!!... והרי אסור שיקרה לנו כזה מחדל!!! אז לפחות השנה... לפחות בערב פסח... שיהיה לנו מוכן ברזרבה כמות כזו של זהב!!! שעל כל צרה שלא תבא... אנחנו פשוט מזמינים את הצורפים של המקדש ותוך כמה שעות הם פשוט מייצרים ומוציאים לנו מהשמונה קילו זהב הזה... כמה מאות של מזרקי זהב... (דא עקא שמישהו פתאום הזכיר לי שבעוד פחות מחודש אנחנו נלמד במסכת חגיגה אחת מהחוסרות שבקודש שכלים הנגמרים בטהרה צריכים טבילה א"כ מה הועילו?? אבל במסקנת הגמ' שם מוכח שהם לא טעוים הערב שמש... וא"כ אפשר לעשות אותם בערב פסח ולהריץ אותם לטבילה מזרזות ומיד יכולים לשרת לדר במעון... תשמור מידע הזה ל"ח אדר ב"ב... אז נגיע לעקשן של חגיגה כג.)

האלמנה כמובן הסכימה... הזהב נשאר מוכן כערכת עזרה ראשונה לערב פסח על כל צרה שלא תבא!!! ובעז"ש אם הכל יהיה בסדר... ככל הנראה התכנית היא שהזהב הזה יוקצה לא פחות ולא יותר לתחזוקה השוטפת של ציפוי הפסכת!!! אוהו... איזה יחוס... הפסכת זה אחד הכלי שרת הענק ביותר וגם דומיננטי ביותר במקדש שמשמש לג' דברים... **דבר ראשון:** מידי בוקר מעלים את הפסכת לראש המזבח עם גלגלת מיוחדת ואליו גורפים את כל האפר מהתפוח ואז מורידים אותו למטה עם מנוף של שרשראות וממנו מוציאים את האפר היישר מחוץ למחנה... זה שימוש א'... שימוש שני: אם נתפזר קב גחלים בתחית הקטורת... אז ביום חול מפנים את זה לאמה שיתכבה... אבל בשבת שאסור לכבות כופין על זה את הפסכת!!! כמו כן אם נמצא שרץ מת במקדש בשבת שזה מוקצה... הכלי היחיד שאנחנו יכולים לכפות עליו ולהיות רגועים שהוא לא נוגע בו זה הפסכת כי הוא כלי ענק... עכ"פ הפסכת הזה מטבע הדברים משחיר כי תחשוב שכל יום הוא עושה ביקור במזבח בשעות הכי פחסיות ומשחירות שלו לאחר לילה שם של דישון... וממילא צריך לתחזק כל הזמן את ציפוי הזהב שלו... יענקלה המתוק מוזמן להגיע מתי שאמא שלו רק תרצה... כשהוא יגיע לתמיד של שחר... הוא יזכה לפגוש את הפסכת שמשקל זהב שלו מצפה אותו...

לא לאחר!!! אבל גם לא להקדים את

המאוחר...

אחד מהמסרים שהודש אדר א' מלמד אותנו זה גם לא להגיע יותר מידי מוקדם!!! ובשבילי זה חידוש מאוד מאוד גדול...

כי אני אלוף בלהגיע מאוחר... וכולם נזופים בי שאני אהיה רזי ולמה הגעת מאוחר... צריך להגיע מוקדם... צריך להיות מעשרה ראשונים... ומי כמוני יודע כמה שלאחר זה לא טוב... המאחרים הכרוניים זה אנשים הכמעט יחידים בעולם שמקבלים את העונש במקום!!! איחרת... איחרת את הרכבת... איחרת את התפילה... הפסדת... התוצאות במקום!!! אז אני כבר יודע שלא טוב לאחר... אני מברך את עצמי ומאחל לעצמי שאני אגיע בזמן... נו... ואם יום אחד בטעות יקרה שאני אגיע יותר מידי מוקדם?? אז בכלל... אני אהיה בעננים...

אז לא!!! חודש אדר א' מלמד אותנו שגם להגיע מידי מוקדם זה לא טוב!!! כן... השנה אנחנו זריזים במיוחד ואנחנו מגיעים לחודש ניסן יותר מידי מוקדם... אז לפתע הרכבת מאיטה את המהירות... (מכיר את זה שפתאום הרכבת מתחילה לנסוע לאט... ולמה? כי הרכבת הזו צפויה להיכנס לתחנת סבידור מרכז בשעה 12.42... והקטר נכראה נסע טיפה יותר מהר ולפי זה יוצא שאנחנו נכנס לתחנה בשעה 12.39... אם ככה... צריך להאט) מה שנקרא "ובלבד שלא יקדים ולא יאחר..."

עכשיו: מה באמת הבעיה להגיע מידי מוקדם??

התשובה היא פשוטה: כשאתה מאחר... אז אתה **המאוחר!**

ואילו כשאתה מגיע מידי מוקדם... אז **אנחנו מאחרים אותך!**

אוטובוס שהגיע מידי מאוחר... אז האוטובוס איחר... נו נו אוטובוס... אבל אוטובוס שיצא יותר מידי מוקדם... אז אנחנו איחרנו אותו... **ותכל'ס: בשתי המקומות יש פה איחור!!!**

בקיצור: לכל דבר יש זמן!!! בעיתו ובזמנו!!! וכשהוא לא בזמן... אז תמיד יש פה איחור... או שאתה הגעת באיחור או שאיחרו אותך... אם אנחנו נגיע לחודש ניסן בזמן... אז פסח יאחר אותנו כי פסח זמנו בחודש האביב ואילו אנחנו בחודש האביב כבר נאחו בחודש איר... **כלפי מה הדברים אמורים???** כמו יש יצר של עצלות לאחר... וזה יצר מוכר... וכפי שאמרת המאוחר מקבל את העונש שלו במקום... יש יצר שהוא אפילו יותר מסוכן מבחינה מסוימת!!! יצר להקדים את המאוחר... לתפוס מדרגות בעבודת ה' לפני הזמן!!!

מגיע בחור עובד ה' ומחליט לשים גו בעבודת ה'... הוא מקדים את המאוחר ותובע מעצמו מדרגות שהוא ראה אצל צדיקים שהגיעו לזה לאחר שנים רבות של עבודת ה'... והוא תובע מעצמו את זה כבר עכשיו!!! זה בחור בן עליה... אני מסתכל עליו בהערצה... כי תכל'ס... אני טיפוס עצלן ומאוחר... והוא טיפוס מקדים!!! הלוואי עלי... אבל אסור להתבלבל!!!

גם מי שמגיע מוקדם מידי... זה יכול לגרום לאיחור באופן ישיר...

כי אתה כעת לא יכול לשבת וללמוד חמש שעות רצוף! מה נעשה שלא!!! (מי שכן הלוואי... אני מדבר על מי שלא)... וברגע שאתה מתעקש... אז אתה יוצר סכסוך בין הגמ' לנפש שלך... כי הנפש שלך עושה משהו שכעת היא לא מסוגלת לעשות... ואתה מתעקש להקדים ולהכריח את הנפש לאחור במקום **שמוקדם מידי** בשבילה... ואז הנפש מפתחת ריאקציה!!! משהו שם מתנגד מבפנים... ואז לאחר כמה שנים שעקרונות כבר הגיע הזמן... עקרונות היית יכול כבר לדרוש מעצמך כזו רמה רוחנית... פתאום זה לא הולך!!! למה?? **איחרנו** את המועד... לך כבר יש ריאקציה **מוקדמת**... המדרגה הזו **איחרה** אותך... כי ניסית להקדים אותה... זה משפט עמוק עמוק!!! אבל תחזור עליו כמה פעמים... זה חשוב (למי שזה נוגע אליו...)

להיות חכם זו לא תמיד חכמה גדולה...

ההפטרה (הנדידה) של פרשת תרומה פותחת בפסוק: "והי נחן חכמה לשלמה ויהי שלום בין שלמה ובין חירם..." אז כאן יש וורט שאני אוהב להגיד... ש-איפה התבטאה פסגת החכמה של שלמה?? שהיא ידע להסתדר עם אנשים!!! והיא שלום בן שלמה ובין חירם!!!

אבל האמת היא שזה לא כ"כ וורט... לשלמה המלך היה חסרון אחד גדול!!! **הוא היה החכם מכל אדם!!!** וזה לא צחוק... אצל רוב האנשים חכמה זה בדרך כלל משהו **שעומד להם לרועץ**... אתה מוזמן להסתכל מימנה ושמאלה ולראות שדווקא האנשים החכמים עם הראש הגאוני לא מצליחים בחיים... הם נתקעים בחיים על כל צעד ושעל... **ומכל הסיבות שבבעולם: דבר ראשון:** בן אדם חכם! אוטומטית הוא גם עקשן... כי הוא באמת מבין שכך צריך לעשות... והוא באמת צודק... (אנחנו בדרך כלל לא עקשנים כי אנחנו לא לגמרי משוכנעים במעשים שלנו...) וממילא יש לו קושי כללי להסתדר עם אנשים כיו... כי הוא באמת מבין מה שאחרים לא תמיד מבינים (**חזו מזה:** אדם חכם זה אחד כזה שבין הייתר גם יודע לראות עשר צעדים קדימה... ובדרך כלל מי שרואה עשר צעדים קדימה... אוטומטית הוא לוקח עשר צעדים אחורה... כי כן איפה והכללית ולחגיד מה נכון ומה לא... אבל לרדת לביצוע הפרקטי ולפרטים הקטנים??? **בזה הוא מאוד חלש!!!**

אין בעיה... לא נורא... אז בפרקטיקה הוא חלש... בסיידר... בשביל זה יש אנשים קצת פחות חכמים ממנו... שהם כן טובים בפרקטיקה... והוא יפזר להם סמכויות... הוא יתן את הקו המנחה והם יבצעו בפועל...

אז זהו!!! שכאן מצטרפת הבעיה השניה של החכם... שהחכם מתקשה לקבל מאחרים!!! כי... כי הוא חכם... הוא מיידי מבין וחכם בשביל להיכנע לדעה של אחרים... ולכן מאוד מאוד קשה לו לעכל שיש דברים שאחרים יותר טובים ממנו... (ואל תזלזלו!!! זה קושי אמיתי!!! החשוב שאתה בן עשרים ויש לך אח בן עשר... וזה לא סוד שהוא פספוס לידך... אתה יותר ממנו בכל דבר... יותר חכם... יותר חזק... יותר אחראי... אתה מסוגל לעכל רגשית שיש דברים מסוימים שבהם הוא יותר טוב ממך ואתה צריך להיכנע אליו??? נראה אותו... כשתצליח לעשות את זה... אז תבא בטענות לאותו חכם שלא מוכן לפזר סמכויות ולא מוכן שיש לו מה לקבל מאחרים)

כן... להכמה יש מחיר: ובתנאי לך כאן טעימה קלה מאוסף החולשות שהיא חלק בלתי נפרד מעיסוק חבילה שנקרא חכמה... וזו הסיבה שבשורה התחתונה לא לחכמים לחם... ותכלס ודוד המלך הזוכה לבן חכם!!! ודוד דווקא לא ממנה לשמות... כי כפי שסיכמנו חכמה זה לא תמיד בשורה טובה... אדרבה... אם כבר דוד המלך נושא עיניים מעריצות להליגער שמואל הנביא שמשח אותו למלך... והוא יודע שאמא שלו חנה... כשהיא התפללה לזכות בשמואל... היא התחננה לקב"ה: ונתת לאמתך זרע אנשים!! זרע שמובלע בין אנשים... לא חכם ולא טיפש... חנה לא רצתה ילד חכם... היא רצתה שמואל הנביא... ובשביל לגדול שמואל הנביא שיוזע להיכנע לעלי הכהן ולגדול בתורה ובנביאות... בשביל זה אסור שהיה לו את התופעות לוואי השליליות של אלו **שקבלו** חכמה (ואל **שקבלו** חכמה... שמואל יום אחד קנה חכמה ונהיה חכם מופלג... וכל זקן זה- זה מי שקנה חכמה... לקנות חכמה זה לקנות חכמה מסולתת ונקיה לא התופעות לוואי שהוזכרו כאן... לא כך מי שקיבל אותה במתנה... ודו"ק) דוד המלך מגיב בחשד ובהסתייגות לחכמה של שלמה המלך...

והנה יום אחד דוד המלך לפתע פורץ בקריאת שמחה... **בני אם חכם לך ישמח לבי גם אני!!!** פתאום דוד כן שמח ומתפעל מהחכמה של בנו.

מה קרה?? אומרת הגמ': **בשעה שתיקן שלמה עירובין ונטילת ידים יצאה בת קול ואמרה: בני אם חכם לך ישמח לבי גם אני...** מה קרה? מה קרה פתאום שדוד כבר לא מסתייג מהחכמה של שלמה? למה הוא כבר לא דואג שהחכמה של שלמה תעמוד לו רק לרועץ?

התשובה היא: שלמה המלך תיקן עירובין... מה זה עירובין??? שלמה לא סומך על עצמו!!! הוא מפחד להתבלבל... הוא חושש שאם הוא יוציא מרשות היחיד לרשות היחיד... הוא יבא בטעות גם להוציא לרשות הרבים ואז הוא ח"ו יעבור על הוצאה אדורייטא... שלמה החכם מכל אדם... אתה לא סומך על עצמך?? אתה תתבלבל?? מה... אתה לא מתבייש?? מה... החכם מכל אדם יכול בכלל לאבד ראשו??

כן... מרכזין שלמה את ראשו בבושה כמי שנתפס בקלונו... אני לא סומך על עצמי... אני מוכרח לתקן עירובין... דוד המלך שומע את זה ולראשונה פוצח בריקוד... **בני אם חכם לך ישמח לבי גם אני!!!** כעת אני רואה שאתה חכם **לבנו** בדרך כלל חכמה זה בראש... במוח... הוא מאוד חכם... אבל איפה זה שמתאבד במוח!!! בעננים!!! (זה אומר ניקוח מהפרקטיקה) אבל כעת אני רואה שהחכמה שלך היא גם **בלב**... חכם כזה שיוזע לשמור קשר עין עם החולשות שלו... מכיר בטעויות אפשריות ופועל כדי להיזהר מהם... זה כבר חכם לב!! זו חכמה שאיתה אפשר לשמוח... **שלמה הוא זה שמתקן נטילת ידים לקדשים!!!**

למה?? בתור תזכורת!!! גזירה שמא יזכר טומאה שבידו ויפרוש... שלמה המלך לא סומך על הזכרון שלו... הוא לא בטוח בעצמו שהוא לגמרי שולט במצב... הוא יודע לזהות איפה הוא עלול לטעות... שלמה המלך מתקן לנו שניות לעריות... הרחקות!!! ועל זה כתוב פסוק מבהיל במגילת קהלת... **ויתר!!!! יתר שהיה קהלת חכם עוד לימד דעת את העם **ויצא** וחקר תיקון משלים הרבה** מה כתוב בפסוק הזה? **שיתרו!!!** יותר ממה ששלמה המלך היה חכם... מה כבר יכול להיות יותר מהחכמה של שלמה המלך?? עוד לימד דעת את העם **ואיצון!!!** מה זה איצון?? דורשים חז"ל: **עשה אוזניים לתורה!!!** עד שלמה המלך התורה היתה כמו סל בלי ידיעה... סחבת פעם סל בלי ידיעה?? כן... דווקא יש לי ניסיון בתחום!! אני כל שבוע סוחב קרטון עמוס (בלי ידיעה) מהמכירה של משנת יוסף... מוצרי ניקיון למטה... על גביהם ירקות... עליהם חבילת טישו ומגבונים... ומלמעלה עומד ככה באלכסון שתי תבניות ביצים... ואז אני מתחיל בצעדה!!! ומכאן ואילך זה עניין של מזל... כל הדרך אני הולך על גחלים... בתקווה שנשרוד את הדרך והתבנית ביצים לא תתהפך עלי יחד עם כל התכולה... ומה קורה בסוף? בדרך כלל יש לי מזל ואתה מגיע בשלום... ו... ולפעמים לא!!! **להבדיל על אותו משקל:** עד שלמה המלך התורה היתה כביכול כמו סל בלי ידיעה... היודי מצידו משתדל לשמור על התורה... יש כך וכך איסורים שצריך לזהר מהם... והכל נפיץ!!! סוף אנחנו בני אדם ויש לנו ניסיונות וכל רגע אתה עלול להיכשל בחטא... כפסע ביך לבין כשלוך... אבל

בא נקווה שיש לך מזל... וכמו שאני הולך עם התבנית ביצים וכפסע ביני לבין עוגת טורט (מהלכת...) אז נקווה שגם אותו יהודי יציל וישרוד ולא יגיע לידי ניסיון...

ככה היתה נראית היידישקייט עד שלמה המלך!!! אבל דווקא כשהחכם מכל אדם נכנס לתמונה... **איפה התבטאה פסגת החכמה שלו??** אזניים לתורה!!! שלמה המלך מיד יורד לפרטים הקטנים והריאליים... הוא מיד מזהה שלסל של היידישקייט אין אחיזה מספיק יציבה... ושולמה עושה לו ידיעה... מה זה ידיעות האלו?? גזירות!!! הרחקות!!! תקנות!!! עשו משמרת למשמרת... יש פה חכם לב שלא רק עולה ומתעלה במעלות החכמה... אלא הוא גם עסוק בעיקר בלאבטח את שמירת התורה!! לשריין הגנה ותמרורי בטיחות שלא להתקרב לשטח סכנה של חשש איסור... ברגע שזה מה שמעסיק את החכם מכל אדם... אז זה כבר לא סתם חכם... זה חכם לב!!! אם חכם לך- ישמח לבי גם אני... דוד המלך סמוך ובטוח... חכם בני ושמח לבי ואשיבה חורפי דבר...

שלמה המלך מתקן משלים הרבה... שלמה יושב ולומד מוסר... כל המושג שנקרא **מוסר** מגיע משלמה המלך!!! הפסוק השני במשלי... לשמוע חכמה **ומוסר!!!** בחורים יקרו: אני לא מבין: ממתי מוסר הולך עם בעל כישרון?? ראייתם בחיים שלכם בחור בעל כישרון נכנס לסדר מוסר? מוסר הרי מיועד בשביל אלו שלא מבינים בלימוד... הם נשמים ומחכים שיסתיים סדר ב' כדי שהם יוכלו ללמוד מוסר שלפחות את זה הם מבינים... נכון ככה אנחנו מסתכלים על זה?? והנה שלמה המלך החכם הגדול... המוצלח הגדול... הפיקח הכי משופשף... אלוף העולם בשחמט... הוגה הדעות והמדען מספר אחד בעולם... בדין הוא יושב ולומד מוסר!!! יושב מול מאמר חז"ל וחוזר עליו שוב ושוב... משנן לעצמו כל מיני משפטים כאלו מוכרים שאבא דוד אמר לו כבר בגיל שש עשרה והוא חוזר על זה שוב ושוב כאילו פעם ראשונה הוא שומע את זה... **לא מתאים לזכה בעל כשרון ללמוד מוסר!!!** אז זהו שאם יש משהו שמפריד בינך לבין החכם מכל אדם... **זה הביקו הנקודה הזו**... הרי בינינו... גם אתה החכם מכל אדם... (איך לא...) כל ההבדל ביניכם שהחכם מכל אדם זיהה את נקודות התורפה של החכם!!! מי כמוהו ידע שהמוקש הכי גדול של החכם זה נני... בסדר... הבנת... הלאה... תדפדף לעמוד הבא... **בא נעשה מדגם קטן:**

בחור יקר: אני רוצה להגיד לך כמה חידושים שמעולם לא שמעת אותם:

דבר ראשון: יש בורא עולם והוא רואה כל מה שאתה עושה!!!

דבר שני: אנחנו אורחים כאן בעולם הזה... אף אחד לא נשאר כאן!!!

דבר שלישי: אל תלך אחרי התאוות כי אח"כ רק תאכל את הלב...

שלושת המשפטים האלו הם מצד אחד המשפטים הכי נדושים בעולם... בינינו... מה אמרת? פה... מי חשב אחרת... ומאיך אם קצת תתבונן אנחנו לרגע אחד לא חושבים ככה... כי אם הייתי מפנים לרגע שבורא עולם רואה כל מה שאני עושה... הייתי מתנהג אחרת לגמרי לגמרי!!! זאת אומרת: זה שבורא עולם רואה אותי זה מידע הכי נדוש... ודווקא בגלל שזה המידע הכי פשוט והכי נדוש... דווקא בגלל זה אנחנו לרגע לא חושבים ככה... ולמה?? איך זה יכול להיות שבדיק המשפטים הכי פשוטים ונדושים רחוקים ממני כרחוק מזרח ממערב?? תנחש איך קרה כזה דבר?? כי כפי שסיכמנו אני חכם!!! וכידוע: בעל כשרון לא אחד שמבין כל דבר מהר ומיד ממשיך הלאה... אז כשמישהו התחיל לדבר איתי על בורא עולם וכו' נני... בסיידר... הבנתי... אני כבר מכיר את המשפטים האלו... הלאה... בא נעבור לנושא הבא: מה יש לך לומר בסוגיה או בהשקפה או בפוליטיקה... רק אל תדבר איתי על "התקליט השבור" שיש בורא עולם... ויראת שמים... ויש דין ויש דיין... את המוקש הזה זיהה החכם מכל אדם!! הוא ידע שהסיכון הגדול ביותר של חכם זה הלאה... לדפדף הלאה... להתייחס ליסודות הכי בסיסיים כמשהו נדוש שיאלה... הבנתי... תעביר נושא... הוא זיהה את המוקש הזה והוא לא נתן לזה לקרות!!! ולכן הוא הראשון שלמד מוסר!!! הוא הראשון ששינן את המשפטים הפשוטים ביותר שהכי הכי לא פשוט להפנים אותם...

ועד עצם היום הזה מי שלומד מוסר יש עליו תיבת של תמים!!! כן... החכם מכל אדם רבוב "תמימותו" ידע שמי שהתקדם הלאה ולא מתעכב ושוהה ומשנן ומפנים את יסודות החיים הפשוטים ביותר... הוא יכול לדהור קדימה עם מולכים עמוקים בהשקפה ואמונה והשתדלות ותכלס אין לו שום שייכות עם זה... וברגע שהחכם מכל אדם מזהה את המוקש הזה ומסוגל לבלום את החכמה האדירה שלו בחריקת בלמים ולהכריח את עצמו להיצמד למוסר!! להתעכב ולהיות ב"סוף דבר הכל נשמע את האלוקים ירא וגו'" ברגע שדוד רואה את שלמה לומד מוסר... דוד פוצח בריקוד... אז חכם לך ישמח לבי גם אני... אז חכמת לב!!!

---שלמה יש אמא שעם כל הכבוד לה... הוא יותר חכם ממנה!!! לא בגלל שהיא לא חכמה... אלא בגלל שהוא!! הוא החכם מכל אדם... ואתה בת שבע מצמידה אותו לעמוד ומלקה אותו... נזפת בו ומוכיחה אותו...

הוא נותן לה!!! הוא מקשיב לאמא!!! כי אני מבין שיש לאבא ואמא מה לומר לי... כן... אני אמנם חכם מכל אדם... אבל גם לחכם מכל אדם יש אמא שעם הלב הנקי שלה שחורש רק טובות (ואין אדם מנחיל שקר לבנו) לקול הכנה הזה אני חייב להקשיב!! למרות שאני מבין מאה צעדים קדימה... זה מבדק של חכמת לב!! כן... אתה בחור פיקח... אתה אברך שבאמת מבין יותר מאחרים... האם אתה מסוגל להרכיב ראש ולהקשיב לשאל אבין ויגדך זקניך ויאמרו לך?? (לצערו) להעריך מה שההורים אמורים ולהתעניין בננות מה דעתם... זה משהו שמגיע בגיל מסוים... בגיל שאנחנו נהיים קצת יותר חכמים (וקצת פחות גאוותנים) דא עקא... שעד אז לפעמים זה מאוחר... עכ"פ לי כבר אין אמא שאני יכול לקבל ממנה... וב"י יש לי אבא שיבדלחט"א ולפחות אותו אני יודע לנצל... פעם הייתי חכם!!! פעם לא היה לו מה להוסיף לי...)

זכור: להיות בעל כשרון זה לא חכמה!! חכמה זה להיות חכם לב!!! רק אז "בני אם חכם לך ישמח לבי גם אני..." אם אתה יודע לתרגם את עבודת ה' לביתנו לבית המקדש... אז **והי נחן חכמה לשלמה**...